

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11), како и врз основа на член 30 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14 и 116/14) министерот за образование и наука ја утврди наставната програма по английски јазик за VII одделение на деветгодишното основно образование за учениците со оштетен слух во посебните училишта и посебните паралелки во основните училишта.

АДАПТИРАНА
НАСТАВНА ПРОГРАМА
ЗА УЧЕНИЦИТЕ СО
ОШТЕТЕН СЛУХ

АНГЛИСКИ ЈАЗИК

Скопје, август 2014

ДЕВЕТГОДИШНО
ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

VII одделение

1. ВОВЕД

Предметот английски јазик, како прв странски јазик е застапен во наставниот план за деветгодишно основно образование на ученици со оштетен слух во вториот и третиот развоен период почнувајќи од четврто одделение па се до крајот на деветтото одделение.

Застапеноста на предметот во наставниот план за деветгодишното основно образование се должи на современите тенденции во образовните системи на повеќето земји од Европската унија, каде што на изучувањето на првиот странски јазик му е посветено посебно внимание.

Современата настава по странски јазици за учениците со оштетен слух од 9 до 14 години ја определуваат широко сфатената цел за писмени комуникациски компетенции на странскиот јазик проширени со социокултурни и интеркултурни компетенции. Наставата е усмерена на ученикот како субјект на наставниот процес, неговиот когнитивен-афективно-социален развој односно на развојот на неговата самосталност во учењето и стекнување на стратегии на учење како основа за доживотно учење.

Предметот английски јазик во седмо одделение се изучува со 2 (два) часа неделно, односно 72 часови годишно и истиот има статус на задолжителен предмет.

2. ОПШТИ ЦЕЛИ НА ПРЕДМЕТОТ ЗА РАЗВОЈНИОТ ПЕРИОД (VII-IX ОДДЕЛЕНИЕ)

- да се стекнат со одреден фонд на лексички единици за рецептивно и продуктивно служење со јазикот, согласно развојниот период на учениците;
- да се развиваат способностите за глобално и селективно разбирање на текстови со позната и помалку позната тематика;
- да стекнуваат одреден лингвистички и социолингвистички фонд на знаења и способности што ќе им овозможат да го користат во најразлични комуникативни ситуации;
- да се оспособат учениците да читаат куси едноставни искази за идентификување конкретни и глобални информации;
- да се оспособат да пишуваат куси едноставни искази со правилна употреба на интерпункциските знаци;
- да се воведат во некои елементи од културата на земјите чиј јазик се изучува и воопшто во други култури, во согласност со нивната возраст (развојниот период)

3. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ЗА VII ОДДЕЛЕНИЕ:

Ученикот/ученичката:

- да се оспособи визуелно да препознава нови зборови и куси искази и да го разбере нивното значење;
- да може писмено да репродуцира и продуцира зборови и едноставни јазични искази;
- да се оспособи да чита куси искази за идентификување конкретни и глобални информации ;
- да се оспособи да пишува едноставни јазични искази со правилна употреба на интерпункциските знаци;
- да се здобијат со знаења за други култури.

4. . КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

Компонента 1. ЛЕКСИЧКИ ЕДИНИЦИ ¹			
Цели	Содржини	Примери	Активности и методи
Ученникот/ученичката:			
- да го разбере значењето на лексичките единици, да ги репродуцира и да ги употребува во соодветни говорни ситуации.	Младите и нивното модерно секојдневие	I want to become a film star . We spend a lot of time playing computer games.	Вежби од типот на гестикулативен разговор околу најчестите проблеми кои ги засегаат младите, како што се проблемите во училиштето, домот, како и меѓу пријателите.
	Тинејџери и мода	I like wearing jeans and trainers	Препознавање на имиња на деловите на облеката преку слики и цртежи и именување, односно поврзување со соодветен поим, изведување истражувачка работа (интернет, списанија, и сл.), што најмногу сакаат да носат тинејџерите, водење разговор на дадена тема, и сл.
	Моите омилени ТВ програми	I like TV serials. He likes sports programmes.	Дискусија на тема “ <i>What’s your favourite type of programme?</i> ”, “ <i>What do you usually watch on TV?</i> ”, и др.
	Загрозени видови животни	The panda lives in China. Some people kill dolphins just for sport.	Користење на илустрирани сликовници со животни, именување, односно поврзување со соодветниот поим, прибирање податоци од (интернет, списанија, и сл) кои се загрозените видови и како може да им се помогне, обработка на брошури со соодветна тематика и сл.

¹ При обработка на новиот лексички материјал не треба да се воведуваат повеќе од 2-3 нови лексички единици по наставен час. Лексичкиот материјал сукцесивно се проширува и се повторува.

	Училиштен распуст	It is summer. We are swimming It is winter. We are making a snowman.	Разговор од типот “Which is your favourite holiday and why?, преку цртежи и слики дискусија на тема распуст, игри од типот Quiz, Vocabulary squares, Guessing game и др.
	Патување, разгледување, купување	I visited Scotland last summer. I saw the castle. I bought a dress from Italy.	Активности од типот на вежби со поврзување на слики од градови и нивните знаменитости, користење туристички брошури, игри од типот Hangman и др.
	Празници	Happy New Year! Merry Christmas! Happy Easter! Happy Halloween! Happy Valentine’s Day!....	Изработка на честитки за одредени празници, изработка на маски и украси како симбол на секој празник и именување, односно поврзување со соодветниот поим.

Компонента 2. ГРАМАТИЧКИ СТРУКТУРИ²

Цели	Содржини	Примери	Активности и методи
Ученикот/ученичката: - да ја препознава, разбира и употребува формата на глаголот <i>to be</i> во минато време (Past Simple Tense) во потврдна, прашална и негативна форма	<i>To be</i> глаголот во минато време во потврдна, прашална и негативна форма	They were at the cinema last night. Were they at the cinema last night? They weren't at the cinema last night.	Активностите и методите кои ги сугерираме можат да се применат во сите наведени содржини во граматиката согласно барањата за изучување на граматичките структури. Активности кои се сугерираат за реализација на содржините од граматиката се следните: - вежби со користење на илустрации, флеш карти и постери; - активности од типот пополнување на празни места во реченицата; - писмено исказување на поимите, илустрации под кои стојат соодветните поими;
- да може правилно да ги употребува прилозите за минато време (Past Simple Tense)	Прилози за време (yesterday, last(month, week...) ago	Peter was at a concert yesterday. Sara was in London last month. They were at the zoo a year ago.	
- да може правилно да ја употребува формата на модалниот глагол must за исказување на обврска	Глаголот must (потврдна форма)	You must eat fruits. It is healthy.	

² Граматичките структури никогаш не се толкуваат експлицитно, туку нив учениците ги усвојуваат глобално во предложени јазични структури.

- да може правилно да ја употребува формата на модалниот глагол mustn't за давање на забрана	Глаголот mustn't (негативна форма)	You mustn't touch that!
- да може правилно да ги употребува формите на модалниот глагол should/shouldn't за давање совети	Модален глагол should/shouldn't	You should listen to your parents. You shouldn't drink cold water!
- да може правилно да ја разбере и применува формата за степенување на едносложните придавки (er-est);	Компаријација на едносложни придавки	Higher than, the highest; Bigger than, the biggest.
- да може да ја препознава формата на <i>Past Simple Tense</i> (шоѓврдна форма) кај правилните глаголи	<i>Past Simple Tense</i> правилни глаголи	played; worked.....
- да може да ја препознава прашалната и негативната форма на <i>Past Simple Tense</i> кај правилните глаголи	Прашална и негативна форма на <i>Past Simple Tense</i> кај правилните глаголи	Did you play football? I didn't watch that movie.
- да може правилно да ја разбере и применува употребата на прилозите за начин	Прилози за начин	difficult,easy,hard

Компонента 3. ЈАЗИЧНИ ФУНКЦИИ

Цели	Содржини	Примери	Активности и методи
Ученикот/ученичката:			
-да може да води едноставна писмена комуникација во соодветни ситуации со примена на јазичните функции на ова ниво на изучување на јазикот, односно блиски на неговата возраст.	Искажување мислење за омилени ТВ програми.	I never watch horror films.	Активности од типот: - игри во двојки; - работа во групи; - вежби со користење мимики, пантоними и драматизацији; - вежби со користење на илустрации, флеш карти и постери;
	Искажување минати дејствија	He played football last Sunday.	
	Распраштување за минати дејствија	Did you do your homework yesterday?	
	Давање совет	I always feel tired in the morning. You should go to bed earlier.	
	Именување на училишните предмети во седмо одделение	Biology is my favourite subject.	
	Искажување наредби и забрани	You must have a passport to travel to another country. You must stop at a stop sign.	
	Споредување лица и предмети	My brother is older than me. Skopje is the biggest city in Macedonia.	
	Искажување чувства	I am very sad today. She is very happy.	
	Изненадување, воодушевување	Oh, I didn't know that! Oh, what a nice party! You look wonderful today.	
	Искажување молба	Could you help me with my homework, please? Can you repeat that, please?	

Компонента 4. СЛУШАЊЕ СО РАЗБИРАЊЕ *			
Цели	Содржини	Примери	Активности и методи
Ученикот/ ученичката:			
- да може да го разбере значењето на лексичките единици предвидени за изучување на оваа возраст	Лексичка единица	fashion, jeans, trainers, jazz, classical, quiz shows panda, tiger, dolphin souvenirs, souvenir shops Christmas, New Year, Halloween, Valentine's Day	Невербално реагирање на говорен поттик, слики, постери, флеш карти ; игри од типот <i>Information gap, hangman, words from words, Guess the words</i> ; песни (пр. <i>We Wish You a Merry Christmas, Jingle Bells</i>); римувалки и сл.
- да може да разбере едноставни куси искази	Едноставни куси искази	Mary spends a lot of time playing computer games. Tom likes wearing jeans and trainers He never misses quiz shows on TV. Koalas live in Australia. Have a nice holiday!	Вежби од типот на соодветно реагирање на слушнати искази (од аудиозапис или од наставникот, на пр.: движење на телото, мимика); невербално реагирање на инструкција/ исказ од наставникот и сл.
- глобално и селективно да може да разбере текстови со позната тематика	Куси текстови	My favourite TV programme is “The Simpsons”. It’s a cartoon comedy series about an American family called the Simpsons. I like it because it’s funny and it makes me laugh. ...	Активности од типот на заокружување на конкретни информации (повеќечлен избор) и сл.

* Оние ученици кои имаат остатоци на слухот доволни за да се развие елементарно ниво на комуникација треба да се потикнуваат на слушање и изговарање на сите поединечни лексички единици.

Компонента 5. ГОВОРЕЊЕ *			
Цели	Содржини	Примери	Активности и методи
Ученикот/ученичката:			
-правилно да ги изговара и соодветно да ги применува лексичките единици во едноставни куси искази предвидени за ова ниво за изучување на јазикот во рамките на предвидените јазични функции и граматички структури.	Омилен филм	What is your favourite film? My favourite film is ‘Titanic’. Why do you like it? I like it because it is a love story of two young people...	Активности од типот на вербално репродуцирање и продуцирање на посложени исказни реченици преку: играње по улоги (по можност проследено со движења) , учество во посложени дијалошки ситуации, драмски изведби и описување на дадени ситуации, раскажување приказни како потврда за усвоеност на лексиката и структурите.
	Омилена музика	My favourite singer is Jeniffer Lopez. She's a great singer and an actress, too. She' got a lot of hit songs and one of my favourite is...	
	Празници(училишни, национални, верски)	I spent my winter holiday in Mavrovo. There was a lot of snow. I was with my friends from school.	
	Патување, разгледување, купување,	This summer we were in Struga. We visited a lot of interesting places. We were at	

	Необични домови	What type of a house would you like to live in? I would like to live in the house of future. There are a lot of rooms: three living-rooms, seven bedrooms, four bathrooms,etc.	

* Оние ученици кои имаат остатоци на слухот доволни за да се развие елементарно ниво на комуникација треба да се поттикнуваат на слушање и изговарање на сите поединечни лексички единици.

Компонента 6. ЧИТАЊЕ СО РАЗБИРАЊЕ			
Цели	Содржини	Примери	Активности и методи
Ученикот/ученичката:			
-да може да чита и разбира информации по дадена мапа - да чита за идентификување конкретни информации во даден текст.	Читање мапи Конкретни информации во даден текст	The bank is on the left. The zoo is next to the park. Jenniffer Lopez is a <u>pop singer</u> and an <u>actress</u> . She had a concert <u>last night</u> and sang all her hit songs. There were <u>15.000,00 people</u> at the concert. The concert <u>lasted</u>	Активност од типот на прашања и одговори (работка во двојки), Guessing Game, пополнување на празни места и сл. Активности од типот на читање текстови од списнија и сл за идентификување на конкретни активности (вежби од типот на повеќечлен избор, T/F вежби и др.)

- да чита за глобално разбирање на едноставни куси текстови	Куси текстови	three hours.....	Вежби од типот на читање за глобално разбирање преку активности од типот на повеќечлен избор, T/F вежби, Guessing game исл.

Компонента 5. ПИШУВАЊЕ			
Цели	Содржини	Примери	Активности и методи
Ученикот/ученичката:			
– правилно да пишува визуелно усвоени зборови; - писмено да одговара на прашања за прочитан текст - да пополнува формулари со лични податоци - да пишува куси искази (состави) заради барање или	Правилно пишување на зборови и реченици Прашања и одговори Пишување лични податоци Куси состави (кратка порака,честитка,	I like Biology very much. I learn about animals and plants. .... Dear Sara, I wish you a very Merry	Вежби од типот на дополнување на зборови со испуштени букви (игра од типот <i>Hangman</i>); вежби со пишување на своето име; игра од типот составување на едноставни зборови од дадени букви со измешан редослед; пишување на зборови по дадени слики, и сл. ; пополнување на текст со зборови кои недостасуваат според упатства за пишување куси реченици; ставање зборови во правелен ред во

пренесување лични информации, чувства и миљења.	покана, писмо, кус опис и сл.)	Christmas and Happy New Year ...	една реченица и сл. Пишчување честитки, пораки на разгледници, е-меил пораки; пополнување формулари со лични податоци; самостојно и заедничко осмислување на текстови за слики и изработка на одделенски весник или постер; самостојна изработка на тематски постери и др.

Компонента 7. Култура

Содржините од Култура се застапени во сите компоненти во изучувањето на јазикот, односно не се изучуваат изолирано како посебна компонента.

Целта е да се создаде сензибилизација за воочување на културолошките разлики и сличности како основа за развивање на толеранција и емпатија кон другиот и различниот (на пр., преку имиња, празници, модели на културно однесување, обраќање, честитање празници, активности во врска со празниците, имиња на врсниците во англиските говорни подрачја, некои типични презимиња, имиња на улици и плоштади, распоред на дневните и седмичните активности, слободно време, пазарење, храна, песни, комуникативни модели, паралингвистички елементи и др.). Учениците се запознаваат со делови од историјата на земјите од англиското говорно подрачје, големите градови и нивните културни знаменитости. Мали прослави за одбележување на Денот на благодарноста (Thanksgiving), Божик, Априлијада, Велигден и сл.

Целта е да се стекнат интеркултурни компетенции за однесување имајќи ги во предвид културните разлики; создавање чувство за воочување на културните разлики низ учењето и воспитувањето и социјализација на содржините како основа за развивање почит кон другите луѓе и различните работи. Во пристапот на наставните содржини и теми, како и културолошките, воспитните и социолошките, треба да се води сметка за однесувањето во различни култури, обработка на содржини коишто овозможуваат споредба и социјализација на македонската култура со другите култури.

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Планирањето и реализацијата на наставата за учениците со оштетен слух се одвива како и за останатите ученици, но при реализација се применуваат специфични нагледни средства и помагала, како слушни апарати, радио со трансмитер и ресивер (за пригушување на позадинска бучава и ехо), специјално озвучуванје на училината и микрофон и сл.

При работа со учениците со оштетен слух најголем акцент треба да се стави на максимална визуелизација на наставата. Употребата на компјутер и интернет, како и визуелните наставни помагала се од особена важност при реализирање на поставените цели и усвојување на програмата.

Наставникот треба да биде креативен во својата работа преку што успешно и соодветно би му ја пренел наставната материја на ученикот со оштетен слух. Кај учениците кои не можат во целост да ја совладаат наставната материја, наставникот треба да примени индивидуален пристап, диференцирање на целите и задачите во наставната програма, дозирање на содржините како истите би соодветствуvalе на потребите и можностите на ученикот.

- НАПОМЕНА ЗА НАЧИНОТ НА ПЛАНИРАЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Во планирањето на наставата за седмо одделение предвид се земени содржините во наставните програми по другите предмети кои се изучуваат во седмо одделение, односно почитуван е принципот на меѓупредметно поврзување по однос на целите и содржините со акцент на интегрирано поврзување со содржини од мајчиниот јазик.

Во наставната програма е дадено ориентационо планирање на наставните часови по наставни теми и целини. Сепак, наставниот кадар треба самостојно да го планира часовниот фонд за целосно и успешно реализирање на поставените цели од програмата.

Составот на учениците во паралелките во посебните училишта и во посебните паралелки при редовните основни училишта е изразито хетероген заради што наставникот треба да практикува строго диференциран и индивидуализиран пристап

во рамките на реализацијата на наставата. Ваквиот период е во функција на индивидуалните специфични потреби што секако ќе резултира со развивање на индивидуалните потенцијали и максимални академски постигнувања на учениците со оштетен слух.

Во контекст на ова наставниците кои ја реализираат наставата треба да:

- да се обидат при изготвувањето на планирањето да планираат исти содржини, цели и активности за целата паралелка (доколку индивидуалните карактеристики, можности и способности на учениците во паралелката го дозволува тоа)

- За учениците чиј степен и попреченост не дозволува следење на планираните цели, содржини и активности , наставникот треба да планира парцијална партиципација во рамките на целите, содржините и активностите кои се реализираат во паралелката.

- доколку видот и степенот на попреченост е многу сериозен наставникот пристапува кон изготвување на интересен индивидуален образовен план во рамките на адаптирани наставни програми (при изготвувањето на ИОП наставникот може да користи наставни содржини и цели и од наставните програми од претходните учебни години). Кога наставникот во ИОП користи наставни содржини и цели и од наставните програми од претходните учебни години, треба да ги наведе одделенисто, содржините како и целта на нивното повторно обработување.

-Оние ученици кои имаат остатоци на слухот доволни за да се развие елементарно ниво на комуникација треба да се потикнуваат на изговарање на сите поединечни лексички единици.

Наставни средстива:

- комплет од одобрен учебнички систем;
- пакет прирачен материјал за наставникот (флеш-карти, постери и др.);
- касетофони/касети со песни; компјутер со соодветен софтвер; ЦД-РОМ, ТВ со ДВД;
- други извори на учење во непосредната околина - предмети во просторијата каде се изучува англискиот јазик;
- Интернет пристап, образовни софтвери;
- списанија за наставникот.
- слушни апарати

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Следење на постигнувањата на учениците

Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показатели за нивните активности, мотивираноста за учење, соработката со другите и сл. (формативно оценување). Секоја активност на часот при која учениците ја исказуваат јазичната активност, било на рецептивно, репродуктивно или продуктивно ниво, дава можност за воочување на напредокот и негово вреднување. Тоа значи дека евалвацијата се врши како интегрален дел на самиот наставен час, а не како изолиран чин. Многу е важно при постапките на проверка на знаењето, како и оценувањето на ученикот, тие постапки да не се разликуваат од вообичаените активности на часот.,

Битно е поголем акцент да се стави на позитивните аспекти на напредокот на учениците, т.е. на она што ученикот го знае, а не она што не го знае. Важно е секој напредок да се награди соодветно, бидејќи на младите ученици им е потребна повратна информација за остварениот успех, што може да биде усна пофалба или позитивна реакција изразена преку гест или мимика или, пак, со насмевка од страна на наставникот, најран цврт и сл.

Вреднувањето на напредокот на учениците ќе се врши со бројчани оценки во текот на училишната година. Ученикот треба да биде вреднуван со 6 оценки во текот на учебната година (3 оценки во првото и 3 во второто полугодие). Во секое полугодие, 1 оценка од вкупно 3 ќе се базира на тест, а другите 2 ќе се базираат на усни, комуникативни проверки (односно од активноста на часот). Критериумите за формирање оценка треба да се експлицитни како за ученикот, така и за родителот, т.е. да се објаснат уште во почетокот на учебната година и наставникот да се придржува до тие критериуми. Како критериуми можат да се земат: оценките од писмените работи/тестови, оценките од активности на час, изработка домашни задачи. Со цел на родителите да им се овозможи увид во напредувањето на нивните деца и во нивниот процес на учење пожелно е да се воведе *Европскиот јазично портфолио* кое допринесува учениците да ја развијат свеста како учесници во наставниот процес. Портфолиот ги води кон сфаќањето на учењето како процес на стекнување на знаења и вештини во кој активно учествуваат . Притоа ги поттикнува на размислување за успешните стратегии на учење, за проценка на постигнатите знаења и вештини како и за индивидуалните желби и планови за напредување и учење на странскиот јазик.

На крајот на седмото одделение учениците ќе бидат оценети со бројчана оценка.

Последиците за ученикот во случај на неуспех ќе бидат во согласност со општата регулатива за основното образование во Република Македонија.

7. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗИРАЊЕ НА НАСТАВНИТЕ ПРОГРАМИ

Просторните услови и опременоста на училиниците за успешна реализација на наставната програма за седмо одделение треба да се во согласност со општиот норматив за опременост за реализација на наставните програми за седмо одделение.

Се препорачува, заради полесен визуелен контакт помеѓу учениците, клупите да бидат наредени на следниот начин: повеќе клупи доближени заедно, разни варијанти на буквата U, како и преместување и групирање на столчињата по потреба (при драматизација).

8. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

- Завршени студии по английски јазик и литература - наставна насока, VII¹ со дополнителна дефектолошка дообразба.
- Завршени студии по английски јазик и книжевност, VII¹ со дополнителна дефектолошка дообразба.
- Завршени двопредметни студии по македонски и английски јазик, VII¹ со дополнителна дефектолошка дообразба.
- Завршени студии по английски јазик и литература - друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на соодветен факултет, VII¹ со дополнителна дефектолошка дообразба.

9. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: 01.09.2014 година

Потпис и датум на утврдување на наставната програма

Адаптираната наставната програма по англиски јазик за VII одделение на деветгодишното основно образование за учениците со оштетен слух во посебните училишта и посебните паралелки во основните училишта, врз основа на утврдената соодветна наставна програма за деветгодишно основно образование, на предлог на Бирото за развој на образоването, ја утврди

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Бр. 11-14384/1 од 10.09.2014 година
Скопје

Министер

Abdilaqim Ademi

Изготвил: работна група, координатор м-р Зора Бушовска, советник
Контролидал: Трајче Ѓорѓиевски, раководител на одделение
Одобрил: м-р Митко Чешларов, раководител на сектор